

Een merkwaardig voorval: Torenvalk doodt Torenvalk

Don Remkes

Op woensdag 8 oktober 1997 was ik met twee bevriende vogelaars op Texel waar wij rond de middag bij de ingang van de Slufter aan de Oorsprongweg werden getroffen door een ons onbekend schrill geluid, kennelijk van een vogel. Wij liepen een stukje naar boven het pad op en zagen terugkijkend achter een lage zandwal op c. 20 m afstand een vrouwtje Torenvalk op de grond in gevecht met een ander vrouwtje Torenvalk. Van een echt gevecht was eigenlijk nauwelijks (meer) sprake. We zagen een aanvallend vrouwtje (in het begin mantelend) op een ruggelings liggend vrouwtje dat zich nog slechts probeerde te bevrijden. De aanvalster nam meer en meer een positie in van waaruit ontsnapping niet mogelijk bleek. Vervolgens begon de aanvalster op de kop van de verdedigster in te pikken en die te plukken, uitsluitend op de kruin en het gebied rond de ogen, naar het leek doelbewust en zonder haast, en af en toe pauzerend. De verdedigster sribbelde met vlagen tegen, maar dat werd allengs minder in kracht en frequentie naarmate zij verder werd verwond. Na ongeveer tien minuten was het voorbij. Het leek alsof de aanvalster zich ervan vergewiste dat de verdedigster dood was, zij vloog op en verdween naar een hoger gelegen plaats zo'n 50 m verderop. Van die plek blikte zij nog even op het slagveld. We inspecteerden de dode valk en behoudens de gehavende kop (de ogen waren ongemoeid gelaten) zag de vogel er gaaf uit en zat ze goed in het vlees. Dit fascinerende schouwspel bezagen wij beeldvullend in de telescoop en met gemengde gevoelens. Wij hebben ook maar een klein hartje, dus streed onze aanvankelijke neiging om het slachtoffer een handje te helpen met de wetenschap dat we er toch maar gewoon vanaf moesten blijven. In 'Vogels', jaargang 93/1, pagina 28 en volgende, maakt Serge Daan melding van (jachtterritoriale) schermutselingen in de vroege herfst tussen nieuwkomers en de broedvogels van de afgelopen zomer. Het voorval op Texel valt echter nauwelijks te kwalificeren als een schermutseling. Naar menselijke maatstaven was dit een soort moord. Met voorbedachte rade scheen het toe. Mijn vraag is nu: is een dergelijk gedrag bij (vrouwtjes) Torenvalken bekend, en welke verklaring is hier mogelijk? Een wel erg overdreven territoriumbezitterigheid? Een sterk uit de hand gelopen burenruzie dus?

Adres: Omval 209, 1096 AA Amsterdam.

Naschrift redactie: wij weten het ook niet. Veel Torenvalken houden er ook in de winter een territorium op na, dus misschien toch een territoriaal conflict?